

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/139697,Giganci-nauki-PL-polscy-wynalazcy-odkrywcy-i-pionierzy-nauk-scislych-odc-1-dodat.html>
18.04.2026, 20:02

Giganci nauki PL - polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych, odc. 1 - dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021

Mamy w naszej historii wspaniałych odkrywców i wynalazców, zmieniających losy Polski i świata. Często wiemy o nich niewiele albo zgoła nic. Przez całe dziesięciolecia od wojny byli świadomie zapomniani i niedoceniani. Nadszedł czas, byśmy mogli z dumą o nich mówić i przypominać Polsce i światu o wspaniałych rodakach.

08.03.2021

W dodatku:

- dr Jarosław Szarek: *Polscy giganci nauki*

Przypomnimy nie tylko pionierskie osiągnięcia II Rzeczypospolitej w lotnictwie, kolejnictwie, medycynie i wielu innych dziedzinach oraz postaci ich twórców. Pokażemy także wkład polskiej myśli technicznej w alianckie zwycięstwo II wojny światowej.

- prof. Bolesław Orłowski: *Zapomniany dorobek*

Mamy zniekształcone i zubożone pojęcie o charakterze naszego rzeczywistego dorobku w dziedzinie szeroko pojętej kultury ostatnich wieków. Przesadnie przeceniające rangę polskiej literatury, a niedostrzegające licznych i ważnych - często wręcz w skali światowej - naszych osiągnięć w naukach przyrodniczych i technice.

- prof. Bolesław Orłowski: *Wynalazki i polityka*

Ignacy Mościcki pamiętany jest powszechnie jako sanacyjny prezydent niepodległej Rzeczypospolitej, blisko współpracujący z marszałkiem Józefem Piłsudskim. Mało kto wie, że wcześniej był jednym z najważniejszych wynalazców europejskich na początku XX w. i zdobył międzynarodową pozycję naukową. Żył w burzliwych czasach, toteż rozmaicie układały się jego losy.

- prof. Bolesław Orłowski: *Najczęściej cytowany polski uczoney. Jan Czochralski (1885-1953)*

Wedle legendy przez rozrządzenie miał zanurzyć stalówkę pióra, którym pisał, zamiast w kałamarzu, w tygielku z badanym płynnym stopem metalu. Zaobserwował, że stalówki zwiisa i ciągnie się za nią nitka krzepnącego metalu. Ta obserwacja była zarodkiem największego osiągnięcia Czochralskiego: uzyskiwania monokryształów - materiałów półprzewodnikowych, bez których nie byłoby rozwoju elektroniki

- prof. Bolesław Orłowski: *Pochłaniała go pasja wynalazcy. Tadeusz Sędzimir (1894-1989)*

Jego metodą kształtuje się znakomitą większość karoserii samochodowych i obudów pralek, lodówek itp. Do końca XX w. uruchomiono ponad 400 rozmaitych typów walcarek Sędzimira w 35 krajach świata.

Partnerami merytorycznymi dodatku są: Instytut Pamięci Narodowej oraz Instytut Historii Nauki PAN

Partner dodatku: PKN Orlen

[Poprzedni Strona](#)

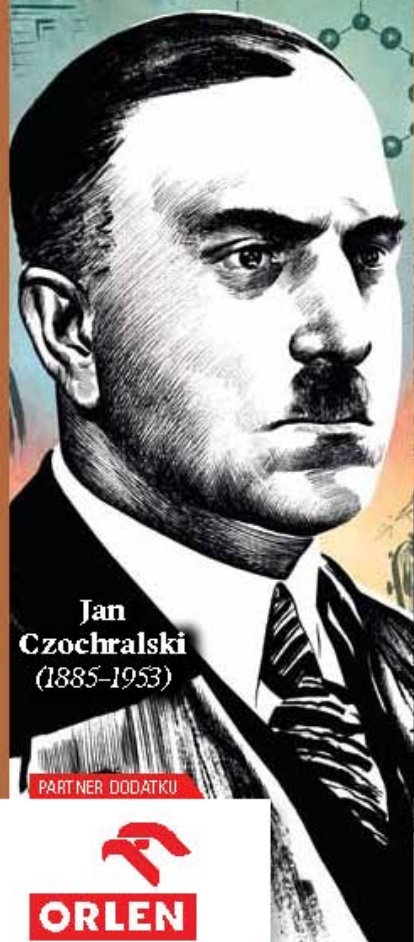
[Następny Strona](#)

Do pobrania

Giganci nauki PL ode. 1

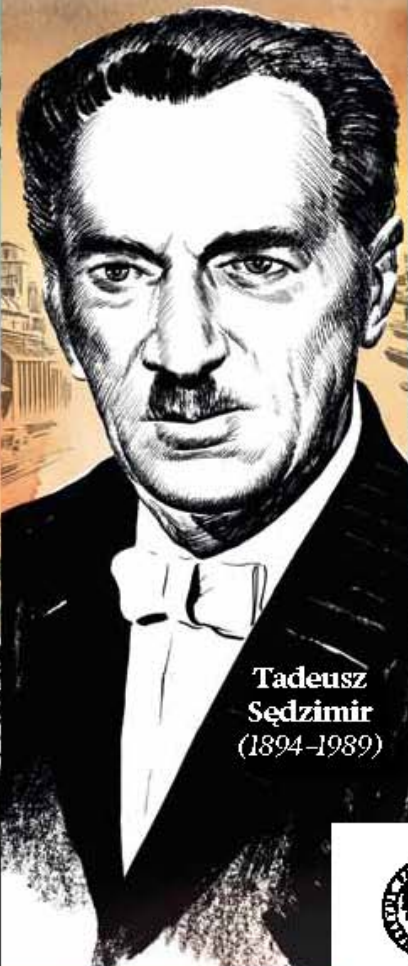
polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych

Mamy w naszej historii wspaniałych odkrywców i wynalazców, zmieniających losy Polski i świata. Często wiemy o nich niewiele albo zgoła nic. Przez całe dziesięciolecia od wojny byli świadomie zapomniani i niedoceniani. Nadszedł czas, byśmy mogli z dumą o nich mówić i przypominać Polsce i światu o wspaniałych rodakach.

**Jan
Czochralski**
(1885-1953)

PARTNER DODATKU

**Tadeusz
Sędzimir**
(1894-1989)

**Ignacy
Mościcki**
(1867-1946)

PARTNER MERYTORYCZNY

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

rys. Krzysztof Wyrzykowski

Giganci nauki PL - polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych - dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021

Pliki do pobrania

[Giganci nauki PL - polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych - dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021 \(pdf, 8.5 MB\)](#)